

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Примљено: 01 MAR 2019				
Орган	Служба	Број	Прийет	Предност
I		022-65		

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 022-46/19-V
Датум: 28. фебруар 2019. године
Крагујевац

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 65. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14 – пречишћен текст) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-ђу Славицу Јагличић, директора установе Историјски архив Шумадије Крагујевац.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац - Градско веће
ПРЕДСЕДНИК,
Радомир Николић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 022-46/19-V
Датум: 28. фебруар 2019. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 38. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15-пречишћен текст), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15-пречишћен текст) и члана 36. став 7. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 23/16), на седници одржаној дана 28. фебруара 2019. године, донело је

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину

I Утврђује се Предлог решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину.

II Упућује се Предлог решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину, Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

III За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Славица Јагличић, директор установе Историјски архив Шумадије Крагујевца.

Образложење

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 38. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15-пречишћен текст), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15-пречишћен текст) и члану 36. став 7. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 23/16), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима, о прихватању одређених предлога, односно нацрта аката.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину, Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК,

Радомир Николић,с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за
ванпривредне делатности
Број:022- 22/19-XIII
Дана: 08.02. 2019. године
К р а г у ј е в а ц

Г Р А Д С К О В Е Ћ Е
- председнику Градског већа -

Градска управа за ванпривредне делатности, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" бр.129/07, 83/14-др.закон, 101/16 – др.закон и 47/18), чланом 44. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" бр.25/15 - пречишћен текст) и чланом 3. став 1. тачка 1. Одлуке о Градским управама града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" бр.25/15 - пречишћен текст, 44/15, 34/16 и 30/17) доставља:

- Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину

Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину израђен је у складу са законом и правно-технички је усаглашен.

Предлаже се Градском већу да утврди Предлог решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину и да за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одреди Славицу Јагличић, директора установе Историјски архив Шумадије Крагујевац.

Прилог: - Програм рада Установе за 2019. годину.

НАЧЕЛНИК,
Гордана Марковић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 44. став 2. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16-испр.) и члана 22. став 1. тачка 25. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15 – пречишћен текст), на седници одржаној _____ 2019. године, донела је

Р е ш е њ е
о давању сагласности на
Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину

1. Даје се сагласност на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину 02 број 166, који је Управни одбор Установе донео на седници одржаној дана 01. фебруара 2019. године.

2. Ово решење објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____
У Крагујевцу, _____ 2019. године

ПРЕДСЕДНИК,

Мирослав Петрашиновић

Образложење

Правни основ за доношење Решења о давању сагласности на Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину (у даљем тексту: Решење) садржан је у одредбама члана 44. став 2. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16-испр.) којим је утврђено да на програме рада и годишњи финансијски план установа културе сагласност даје оснивач, као и члана 22. став 1. тачка 25. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15 – пречишћен текст) којим је прописано да Скупштина града, у складу са законом оснива установе и организације у области основног образовања, културе, примарне здравствене заштите, физичке културе, спорта, дечје заштите и туризма, прати и обезбеђује њихово функционисање.

Разлог за доношење овог решења садржан је у потреби да се, у складу са Законом, од стране оснивача верификује Програм рада установе Историјски архив Шумадије Крагујевац за 2019. годину, који је у складу са чланом 44. став 1. тачка 5. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16-испр.) и чланом 30. алинеја 4. Статута Историјског архива Шумадије Крагујевац број 02-127 од 23.03.2011. године, 02-1396 од 19.08.2016. године и 02-1633 од 28.08.2018. године, Управни одбор Установе донео на седници одржаној 01. фебруара 2019. године.

Програмом рада Историјског архива у 2019. години планирано је да Служба за заштиту архивске грађе ван архива евидентира све нове регистратуре на територији града Крагујевца и општина Аранђеловац, Баточина, Лапово, Кнић, Рача и Топола, а преглед архивске грађе и регистратурског материјала, одабир архивске грађе и излучивање безвредног регистратурског материјала извршиће се у 36 регистратура у поменутим општинама. Служба заштите архивске грађе у депоима Архива је у 2019. години суочена са проблемом смештајних капацитета, с обзиром да су постојећи простори Архива максимално искоришћени, тако да је немогуће пројектовати процену преузимања фондова и регистратура, све док се не стекну услови, односно не обезбеди простор адекватан за пријем и смештај архивске грађе. Ова Служба ће у 2019. години извршити преглед и излучивање безвредног регистратурског материјала, како би се делимично обезбедио смештајни простор у постојећим депоима. У координацији са Службом сређивања грађе у Архиву, извршиће се трајни смештај сређених фондова у депоу и радити на изради потребних информативних средстава. На архивској грађи ће се обављати конзерваторски радови као што су отпашивање, механичко и хемијско чишћење, стерилизација и др; планира се почетак радова на конзервацији и рестаурацији докумената

који чине архивску грађу, а сматрају се културним добрима од изузетног и великог значаја, а извршиће се и микрофилмовање архивске грађе од изузетног значаја.

Наставиће се започети посао на сређивању архивске грађе, а у 2019. години приоритет је сређивање ЗБИРКЕ МАТИЧНИХ КЊИГА (око 490 књига) и, уз подршку Министарства културе и информисања, требало би започети дигитализацију ове збирке, али и личних фондова Јанићија Димитријевића, Катарине Богдановић, Василија Васићића и Гаврила Швабића. Поред њих биће сређено још 5 фондова. Планирана је и реализација следећих пројеката: "Унапређење услова за коришћење и манипулисање Матичним књигама Епархије шумадијске", Промовисање истраживања Збирке матичних књига ИАКШ и организовање педагошко-едукативних радионица, Заштита старе и ретке књиге из 18. и 19. века и Шумадија и Србија у документима и књигама *Оријенталне збирке* Историјског архива Шумадије.

У 2019. години биће припремљен, штампан и представљен јавности нови број часописа "Шумадијски анали". Историјски архив ће и у 2019. години учествовати у манифестацији "Ноћ музеја", представљањем једне своје изложбе.

Поред своје редовне делатности, Архив ће у овој години отпочети са радом у стварању јединствене базе података (АРХИС).

Ово решење је донето полазећи од чињенице да је Програм рада Установе усаглашен са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2019. годину ("Службени лист града Крагујевца", број 32/18) и планираним циљевима Града, у области која је у делокругу надлежности Установе.

Реализација овог решења не повлачи додатна средства из буџета Града.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ ШУМАДИЈЕ
Број 02/166
01.02.2019 године
К р а г у ј е в а ц

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ ШУМАДИЈЕ КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2019. ГОДИНУ

Крагујевац, јануар 2019. године

На основу члана 44. Закона о култури („Сл.гласник РС“, бр.72/09), члана 14. Одлуке о преузимању вршења оснивачких права над Историјским архивом Шумадије Крагујевац („Службени лист града Крагујевца“, број 29/10 и 34/10) и члана 30. став 1, алинеја 4, Статута Историјског архива Шумадије Крагујевац, број 02/127 од 23.03.2011.године, и допуне Статута ИАШК број 02/1396 од 19.08.2016. године и 02/1633 од 28.08.2018. године, Управни одбор Историјског архива Шумадије Крагујевац доноси

ПРОГРАМ РАДА

ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ШУМАДИЈЕ КРАГУЈЕВАЦ ЗА 2019. ГОДИНУ

Први организовани облици заштите архивске грађе у Крагујевцу отпочињу оснивањем Архивског средишта 1948. године. Ова Институција је имала задатак да евидентира архивску грађу на свом подручју, да је заштити од уништења и пропадања и да преузме грађу ликвидираних установа на територији Крагујевачког и Гружанског среза. Једна од првих мера при реализацији ових задатака, било је обезбеђење простора за смештај архивске грађе у просторијама Народне библиотеке и "Амицином конаку" – јединој очуваној згради из комплекса Милошевог двора.

Поред почетних резултата које је Архивско средиште постигло, а након доношења првог Закона који је регулисао архивску делатност, створени су услови да Архивско средиште прерасте у виши институционални облик заштите архивске грађе. Решењем ГНО Крагујевац - број 5286 од 4.02.1952. године - основана је Градска државна архива у Крагујевцу, која је 7.02.1952. године, добила сагласност од стране Савета за просвету, науку и културу НР Србије да се у Крагујевцу оснује Архив као установа Градског народног одбора. Архив је добио у надлежност над подручјима три града (Крагујевца, Краљева и Новог Пазара) и једанаест срезова. До 1955. године, Архив је покривао наведена подручја, а оснивањем архива у Краљеву, Чачку, Крушевцу, као и услед промена насталих у организацији друштвено-политичких заједница, делатност Архива је сведена на шест општина и град Крагујевац.

Готово четири деценије Архив није располагао адекватним просторијама за смештај и чување архивске грађе. Тек 1988. године, куповином и адаптацијом зграде и пресељењем Архива у нове просторије, овај проблем бива превазиђен. Архив располаже простором – депоима за смештај архивске грађе (површине приближно 600 м² у приземљу зграде), који су одвојени од радних просторија и читаонице. У депоима Архива смештено је 480 фондова који су разврстани у 9 група, по већ утврђеној класификационој шеми, и 7 збирки, што износи око 2000 дужних метара архивске грађе. Одлуком Скупштине Републике Србије, 8 фондова, 2 збирке и један документ проглашени су Архивском грађом од изузетног значаја, 43 фонда и 3 збирке - Архивском грађом од великог значаја.

Закони који регулишу рад Историјског архива Шумадије Крагујевац су: Закон о културним добрима (Сл. гл. РС бр. 71/94), Закон о јавним службама (Сл. гл. РС бр. 42/91, 71/94, 79/05, 81/05 и 83/05), Закон о култури (Сл. гл. РС бр. 72/09), Правилник о начину вођења евиденције регистратурског материјала који ужива претходну заштиту (Сл. гл. РС бр. 28/96), Правилник о програму стручног испита у делатности заштите културних добара (Сл. гл. РС бр. 11/96 и 15/96), Правилник о ближим условима за почетак рада и обављања делатности установа заштите културних добара (Сл. гл. РС бр. 21/95), Решења о утврђивању територије Архива (Сл. гл. РС бр. 7/96), као и одредбе других закона који се односе на положај и заштиту културних добара (Кривични закон РС, Царински закон, Закон о основама пореског система и други).

ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И РЕГИСТРАТУРСКОГ

МАТЕРИЈАЛА ВАН АРХИВА

1. Током 2019. године, Служба заштите архивске грађе и регистратурског материјала ван Архива, планира регистровање нових регистратура и њихове архивске грађе на подручју месне надлежности крагујевачког Архива. Паралелно са тим, вршиће се евидентирање правних субјеката престалих са радом услед стечаја и ликвидације.

2. Планиран је преглед архивске грађе и регистарурског материјала у 36 регистатура: Општина Крагујевац - 20 регистатура, Општина Баточина - 3 регистратуре, Општина Аранђеловац - 4 регистратуре, Општина Кнић - 2 регистратуре, Општина Топола - 4 регистратуре, Општина Лапово - 2 регистратуре, Општина Рача - 1 регистатура.

3. Комплетан поступак одабирања архивске грађе и излучивања безвредног архивског материјала биће извршен у 36 регистатура на територији поменутих општина. Планирано је излучивање око 2000 дужних метара безвредног регистратурског материјала.

4. Током 2019. године, ова Служба издаће сагласност за 15 Листа категорије регистратурског материјала са роковима чувања.

5. У 2019-ој години, Архив не планира преузимање архивских фондова на трајно чување у Архиву, јер су постојећи смештајни капацитети потпуно попуњени, као и закупљени депои.

Док се не реши питање изградње зграде Депоа, морамо, као Служба, да констатујемо како је судбина архивске грађе предузећа у стечају без правног следбеника, веома угрожена. Постоји велика могућност оштећења и уништења непреузетих архивских фондова, нарочито фондова привредних организација који немају правне наследнике. Служба заштите архивске грађе ван Архива већ годинама функционише под неповољним околностима јер не постоји могућност планског, сукцесивног преузимања архивске грађе активних стваралаца услед недостатка простора. Између осталог, Архив не располаже возилом којим би се обилазиле регистратуре, па се обилазак врши службеним возилима категорисаних стваралаца архивске грађе код којих се обавља стручни надзор, или употребом аутомобила радника Архива. Стога Архив планира да у 2019-ој години потражује функционалан аутомобил који би олакшао рад запослених у овој, као и у осталим Службама.

6. Запослени у овој Служби наставиће досадашњи истраживачки рад и објављивати стручне радове који се односе на превентивну заштиту јавне архивске грађе, као и важан посао на едукацији администратора у регистратурама. Такође, учешћем на међународним и регионалним скуповима, наредне 2019. године, наставиће се са праксом презентовања позитивних резултата рада Архива у претходном периоду.

ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

У ДЕПОИМА АРХИВА

Служба заштите грађе у просторијама Архива, током израде програма рада и планирања делатности за 2019. годину, суочена је са елементарним проблемом смештајних капацитета, (постојећи простори Архива су максимално искоришћени). Самим тим, онемогућени смо да пројектујемо процену преузимања фондова и регистратура које су законом и правилницима предвиђени за преузимање, све док се не стекну било какви услови за решавања и обезбеђивања простора адекватног за пријем и смештај архивске грађе и регистратурског материјала.

Служба ће током 2019. извршити преглед и излучивање безвредног регистратурског материјала (на основу Листи категорија и временских оквира за чување документације), у свим фондовима на које указују рокови за чување (Застава Арене, Застава Електро Рача, Лаудон, Застава Аутомобили, Романија, Аутосаобраћај, Милан Живић Рача и тд), како би се, макар делимично, обезбедио смештајни простор у постојећим депоима. Тај простор је, иначе, био предвиђен за допуне постојећих фондова - Културних добара од изузетног значаја као што су Матичне књиге Матичних служби са подручја на којима се простире ингеренција Историјског архива Шумадије Крагујевац, као и Земљишна књига Републичког геодетског завода Скупшина Општина са овог подручја.

У координацији са Службом сређивања грађе у Архиву, издаваћемо фондове на сређивање у складу са Програмом рада за 2019. годину. Такође, извршићемо трајни смештај сређених фондова, обележити локације фондова у депоу и радити на изради потребних информативних средстава.

Служба ће учествовати у реализацији предвиђених програма, научних скупова, изложби и пројеката у оном делу који коначним планом и програмом буде предвиђен.

Служба ће у 2019. години као и до сада, одговорити на све захтеве странака, истраживача, управа, установа, институција у складу са могућностима и предвиђеним плановима.

СЛУЖБА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ

Превентивна заштита је најзначајнија мера за правилно чување архивске грађе, и уколико се дословно спроводи, смањује се потреба за конзервацијом и рестаурацијом. Безбедност зграде је превентивна мера која подразумева заштиту од пожара, крађе и поплава. Планирана је замена керамичких осигурача на електричним таблама и уградња нових, безбеднијих (170, 000 динара). Како би се отпочело са овим послом, потребно је да се одради пројектна документација. Она је у процесу израде, заједно са пројектном документацијом за изградњу новог Депоа. Када нас надлежна општинска Управа обавести да је пројектна документација готова, покушаћемо да обезбедимо средства за ову активност, након усвајања ребаланса Буџета. Наставиће се контрола противпожарних апарата, хидраната, електричних инсталација, хемикалија, запаљивих материјала и др.

Депои Архива опремљени су металним полицама, а архивска грађа је смештена у архивске кутије. Новоприспела грађа, чисти се пре смештаја у депое, како би се спречило уношење нечистоћа и заразе.

Стабилни амбијетални услови у депоима представљају основ превентивне заштите, јер се тиме елиминишу главни узроци оштећења архивске грађе. Вршиће се, као и до сада, редовна контрола температуре и влажности ваздуха. Уколико дође до поремећаја, предузеће се прописане мере.

Да би се спречила појава и развој микроорганизама, инсеката и глодара обављаће се биолошка контрола. У одређеним временским интервалима вршиће се дезинфекција, дезинсекција и дератизација. Проветравање, контрола чистоће архивске грађе и депоа обављаће се редовно, под условом да хигијеничарке добију, у свом распореду, више сати за обављање својих послова у Архиву.

На архивској грађи обављаће се конзерваторски радови као што су отпашивање, механичко и хемијско чишћење, стерилизација и друго.

У 2019. години ова Служба, која се бави и конзервацијом архивске грађе, планира да отпочне са пословима на техничкој заштити докумената и књига-архивског и библиотечког материјала. У згради Архива постоји лабораторија за конзервацију. У овој лабораторији ће током наредне године отпочети конзервација и рестаурација докумената који чине архивску грађу а сматрају се Културним добрима од изузетног и великог значаја.

Услед специфичности и осетљивости архивске и библиотечке грађе која се води као Културно добро од изузетног значаја, лабораторија за конзервацију ће радити на отклањању свих узрока и последица потенцијалних оштећења којима су изложени. На основу њих ће се дефинисати превентивне мере заштите, а након процене ризика, приступити превентивној конзервацији.

Како би се створили што бољи услови за заштиту архивске и библиотечке грађе, у току 2019. године наставиће се са набавком материјала и прибора неопходног за рад чиме ће се створити адекватни услови да се конзерваторска лабораторија стави у функцију како би, евентуално, могла да изађе у сусрет другим установама културе у Шумадијском округу, које имају потребу за конзервацијом докумената.

Такође, наставиће се послови на стручном раду фотографисања, микрофилмовања, заштите фото и микрофилмског материјала. Посао заштите испирања и повезивања микрофилмованих

фондова као и посао примарне заштите обавезних, првих примерака микрофишева фонда Матичних књига је обиман и трајаће дуже од једне календарске године. Током наредне године сва пажња ће се усредсредити на испирање микрофишева, како би се заштитили од оксидације.

Планирамо да, користећи постојећу опрему Архива, онолико колико она дозвољава, отпочнемо пробни посао на дигитализацији грађе која је очувана до степена могуће дигиталне обраде.

СЛУЖБА СРЕЂИВАЊА И ОБРАДЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Сређивање архивске грађе је један од најважнијих и најсложенијих стручних послова у Архиву који подразумева обраду архивских књига, издвајање безвредног регистратурског материјала, класификацију и систематизацију архивске грађе и израду научно-информативних средстава. Од начина на који је грађа сређена зависи у каквом ће се поретку наћи, у којој ће мери бити приступачна за коришћење и какви ће бити квалитет и употребна вредност обавештајних средстава.

Обрада архивске грађе врши се на основу неколико законских регулатива: **Препорука о приоритету архивских фондова и збирки за сређивање и обраду и о приоритету стручних операција** (1967); **Упутство о одређивању критеријума о формирању архивског фонда** (1968) и **Упутство о сређивању архивских фондова органа управе, радних, друштвено-политичких и других организација** (1973).

Приоритет Службе за 2019. годину је архивистичко сређивање ЗБИРКЕ МАТИЧНИХ КЊИГА које подразумева следеће послове: израду коначног пописа свих књига које се чувају у Архиву, архивистичку обраду књига и израду сумарног инвентара. Збирка обухвата 490 књига, око 40 дм (дужних метара).

Служба сређивања планира да у 2019. години учествује на конкурс Министарства културе и информисања како би обезбедила финансијску подршку за почетак дигитализације ове збирке.

Наставићемо ревизију и дигитализацију личних фондова:

Јанићије Димитријевић (1880-1946)
Катарина Богдановић (1885-1969)
Василије Васићић (1874-1945)
Гаврило Швабић (1891-1937)

За сваки фонд посебно планирамо архивистичко и аналитичко сређивање, израду сумарних и аналитичких инвентара.

Наставићемо и архивистичко сређивање Фонда Регионална привредна комора Крагујевац 1965-1973, укупно 11 дужних метара, а за наредну годину је планирано 5,5 дужних метара.

Такође, у овој години средићемо фондове:

- Занатески еснаф Среза лепеничког (1919-1941) – 0,60 дм
- Народна банка ФНРЈ 1949-1967 – 2,9 дм
- Адвокатска канцеларија Миленка Михаиловића (1955-1980), 5,5 дм
- Срески одбор ССРН-Крагујевац (1953-1967) – 3 дм

КУЛТУРНО – ПРОСВЕТНА И ИНФОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Предлогом плана рада за 2019. годину, предатог 20.07.2018, 02/1445, предвиђени су, у оквиру ове Службе, послови на сређивању и штампању рукописа. Сагласно усвојеном Финансијском плану у складу са Одлуком о буџету Града Крагујевца за 2019. (Службени лист Града Крагујевца број 32/18), дошло је до промене плана рада у оквиру ове Службе. Промена је настала јер нису одобрена средства која смо предвидели како бисмо штампали одређене рукописе.

У 2019. години биће припремљен, штампан и представљен јавности X број часописа

Такође, наставићемо са интензивним радом на сређивању и обради архивске грађе и изради методских упутстава, класификационих планова, историјских белешки и обавештајних средстава за сређене и обрађене фондове.

Током претходних година, Историјски архив Шумадије Крагујевац активно је учествовао у манифестацији *Ноћ музеја*. Током 2019. представљањем једне од наших изложби, одржаћемо континуитет подршке овој Манифестацији, која, из године у годину, има све већи број посетилаца.

Као и до сада наставиће се рад и учешће наших стручних радника на популарисању архивске делатности и струке својим радовима, приказима и фељтонима у средствима јавног информисања.

Стручни радници Архива популарисаће архивску делатност радовима из архивистике, историје и других помоћних наука на стручним и научним скуповима како у земљи (Београд, Крагујевац, Ниш), тако и у иностранству (Тузла, Раденци, Сарајево, Бања Лука), за које нам редовно стижу позиви и где смо до сада више пута били присутни запаженим радовима и саопштењима.

У сарадњи са другим архивима (подружница) и Друштвом архивиста Србије разматрамо проблеме у раду архива и нудимо решења за њихово превазилажење и решавање на стручним састанцима и скуповима који се организују, и са таквом праксом наставићемо и у наредној години.

Досадашња сарадња са основним и средњим школама (професорима историје) биће још интензивнија. Током наредне године радићемо на повећању броја организованих ученичких посета Архиву, како би се упознали са фондовима, радом Архива и могућностима коришћења грађе за стручно усавршавање.

На основу искуства претходних година, сматрамо да ће Архив током 2019. године посетити око 130 истраживача и који ће у Архиву провести преко 200 истраживачких дана. Планирамо да, као и до сада, издамо преко 900 уверења, оверених фотокопија и других правних аката свим заинтересованим институцијама, привредним организацијама, државним органима и физичким лицима.

И наредне године, наши стручни радници одговараће на позиве и даваће потребне информације електронским и штампаним медијима. Озбиљно ћемо приступити редизајнирању сајта Архива који ће бити свакодневно ажуриран и на ком ће се, скенирани, наћи неки од приватних фондова Архива који су веома интересантни истраживачима и ауторима стручних и научних публикација, како у земљи, тако и у иностранству.

Историјски архив Србије израђује јединствену базу за све архиве у Републици Србији АРХИС. Током 2019. године приоритети запослених биће обука на уношењу података као и отпочињање са радом у стварању јединствене базе података.

За реализацију планираних активности у 2019. години биће нам неопходна следећа финансијска средства:

Штампање X броја часописа *Шумадијски анали*:

Припрема и штампање часописа 500 комада: 340.000,00   Град Крагујевац

Лектура и коректура: 50.000,00   Град Крагујевац

Преводи абстракта на енглески језик: 20.000,00   ИАШК

Остали непредвиђени трошкови: 30.000,00   ИАШК

Укупно: 440.000,00

ИАШ Крагујевац планира да потребна средства обезбеди након ребаланса буџета Града Крагујевца.

ПРОЈЕКТИ ЗА СРЕДСТВА МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

1) Унапређење услова за коришћење и манипулисање Матичним књигама Епархије шумадијске

Дигитализација и микрофилмовање архивске грађе је један од најсавременијих облика заштите те у том смислу је одрживост пројектаа максимална, с обзиром на век трајања записа у поменутиим облицима. Архиву свакодневно пристижу захтеви за издавање података из Матичних књига како би корисници разрешили правно-имовинске проблеме. Овим путем, остварила би се ефикаснија и квалитетнија претрага као одговор на тражену услугу.

Микрофилмовање и дигитализација црквених матичних књига: 450.000,00

С обзиром на износ за који конкуришемо, Архив ће бити у обавези да спроведе поступак спровођења три понуде од овлашћених лица и потписивање наруџбенице са најповољнијим понуђачем. Како Финансијским и Планом јавних набавки за 2019. ови трошкови нису предвиђени, бићемо дужни да одрадимо измену Плана јавних набавки за одобрени износ на Конкурсу.

Измена Плана јавних набавки за одобрени износ на Конкурсу: 80.000,00

Укупни износ: 520.000,00

2) Промовисање истраживања Збирке матичних књига ИАШК и организовање педагошко-едукативних радионица

Пројекат је усмерен на истраживање Збирке матичних књига ИАШК, која садржи 497 књига (рођених, умрлих, венчаних и регистре). У циљу израде **Водича** кроз једну од највреднијих и уједно најтраженијих збирки ИАШК.

У циљу промовисања **Збирке матичних књига ИАШК**, Пројекат је такође усмерен на организовање едукативних радионица за ученике основношколског и средњешколског узраста. Осим што би промовисао архивску делатност и афирмисао свест о значају документа, пројекат кроз четири тематски различите радионице ученике приближава културним, односно архивским садржајима. Уз помоћ едукатора (архивисте) и предметног професора, ученици би се упознали са Збирком матичних књига као примарним извором за истраживање породичне и локалне историје, с тим да би се посебна пажња посветила маргинализованим и друштвено рањивим групама као што су жене (њихова (не)видљивост у матичним књигама и начин уписа кроз 19.век), Роми, странци итд.

Финансијски план Пројекта:

- штампање **Водича**: 350.000,00
- дизајн, обрада фотографија и докумената: 60.000,00
- лекторисање, рецензија: 30.000,00
- хонорар стручном сараднику на **Водичу**: 20.000,00
- ауторски хонорар реализатора Пројекта: 40.000, 00
- ИСБН, и израда ЦИП-а: 3.500,00
- истраживање: дневнице и путни трошкови (гориво, превоз...) 55.000,00
- хонорари сарадницима у настави: 20.000,00
- хонорар стручном сараднику и координатору радионица: 30.000,00
- штампани материјал - радни примерци: 20.000,00

- потрошни материјал: 20.000,00
- кетеринг за радионице: 12.000,00
- ИСБН и израда ЦИП-а: (за радни материјал, радни свеску и сл): 14.000,00

Укупни износ: 674.500,00+ПДВ

3) Заштита старе и ретке књиге из 18. и 19. века

Конзервација старе и ретке књиге подразумева техничку и механичку обраду старих књига у циљу њихове заштите као Културног добра од изузетног значаја. Конзервација ће се обавити у Народној библиотеци Србије како би се испоштовали услови предвиђени конкурсном документацијом Министарства културе и информисања.

НБ Србије конзервираће и рестаурираће 11 наслова. По важећем ценовнику НБ Србије, укупни износ који потражујемо од Министарства културе и информисања за реализацију ове активности износи 500.000,00 динара.

4) Шумадија и Србија у документима и књигама *Оријенталне збирке* Историјског архива Шумадије

Османска држава, чији живот премашује шест векова, готово све време свог трајања била је присутна у Србији. У Османском царству велика пажња поклањала се писаној кореспонденцији, којом су контакт остваривале више или ниже инстанце власти. Документа произашла из тих контаката скоро су једини непосредни извори за познавање унутрашњих прилика под којима су живели Срби и други балкански народи у доба османске власти на овим просторима, те се зато и сврставају у ред примарних историјских извора и представљају референтно полазиште за реконструкцију доброг дела прошлости балканских народа. Самим тим, циљ нам је дигитализација, превод и обрада, а затим и објављивање *Оријенталне збирке*, односно архивске грађе на османском турском језику која се чува у Историјском архиву Шумадије, као грађе од изузетне вредности. Резултати пројекта могу бити подједнако интересантни како за српску, тако и за турску научну јавност, али и за шире грађанство обе државе. То су уједно и циљне групе пројекта

Пројекат се састоји из три фазе. **Прва фаза** подразумева дигитализацију *Оријенталне збирке*, односно скенирање и фотографисање 180 докумената и 30 књига на османском турском језику који чине Збирку, као и превод и обраду свих докумената и тумачење књига (утврђивање садржаја и аутора), уз превод оних делова књига који се односе на Србију и Србе. Ова фаза ће се реализовати током 2019. године

Финансијски план Пројекта:

- дигитализација оријенталне збирке : 40.000,00
- превод оријенталне збирке: 500.000,00
- аналитичка обрада збирке: 60.000,00

Укупни износ: 600.000,00

ОПШТА СЛУЖБА

Радом ове Службе одвија се руковођење пословима Архива, старање о законитости рада, обезбеђивање услова за рад радника, одговорност за рад и дисциплину, финансијско и материјално пословање, послови благајне и администрације, издавање уверења, послови одржавања зграде, хигијена у њој и други послови.

У Историјском архиву Шумадије запослено је 16 радника. Десет (10) радника је примљено на неодређено радно време. Осталих шесторо (6) запослених, примљени су на одређено радно време: директор, до трајања мандата, као и 5 радника на одређено радно време до 2 године. Овим запосленим радницима рад се продужава сходно роковима које прописује Уредба.

Од овог броја, девет (9) радника има високу стручну спрему, шест (6) радника средњу стручну спрему, док један (1) радник поседује основну стручну спрему.

Због повећаног обима послова и све учесталијих и обимнијих стручних захтева од стране матичне институције (Архив Србије), као и Министарства културе и информисања, намеравамо да раднике, који су запослени на одређено радно време и којима истиче уговор о ангажовању, задржимо и на повереним пословима, како не би био угрожен рад Архива као институције.

Планирамо да у наредној години, уколико материјалне могућности то дозволе, започнемо доградњу депоа за пријем и смештај архивске грађе, извршимо реконструкцију мокрих чворова и унапредимо изглед ентеријера зграде. Пре свега, зграда захтева кречење, набавку мобилијара (нових витрина), као и опремање лампама за осветљење ходника Архива који би се осмислио као изложбени простор.

Председник УО

Ненад Ристовић, с.р.

-